Vastineet kaavoituksen luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin

Vesilahden Kurkiniityn osayleiskaavan muutos

Lähtökohdat ja merkintätapa

Asiakirjassa annetaan asiakirjakohtaiset vastineluonnokset kuuteen lausuntoon ja kahteen. mielipidekirjelmään.

Vastineet kuvaavat, mitä 14.10.2026 ehdotusaineisto tosiasiallisesti osoittaa. Kaavamääräyksistä ja aluevarauksista puhuttaessa perusteena on ehdotuskartta; selostuksen tavoitteita tai tulevia selvityksiä ei rinnasteta toteutettuihin karttamuutoksiin.

Asemakaavaan kohdistuva palaute on käsitelty siltä osin kuin osayleiskaava ohjaa asiaa. Tämä asiakirja ei korvaa asemakaavan omia vastineita eikä sisällä itsenäistä säädösten ajantasaisuuden tai kaavan lainmukaisuuden tarkastusta.

Ensisijaiset lähteet

Kaavaselostus 14.10.2026, 23 sivua

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 14.10.2026, 10 sivua.

Osayleiskaavaehdotuksen kartta ja määräykset 14.10.2026, 2 sivua.

Lukeminen ja käsittely

Jokainen asiakokonaisuus sisältää palautteen tiivistelmän, vastineluonnoksen, viittaukset ehdotusaineistoon ja tarvittaessa tehtävätunnukset. Puoltavan kannanoton tai myöhempään suunnitteluun kuuluvan asian osalta on kerrottu, miksi erillistä osayleiskaavan muutosta ei ole tehty.

Sisällys

Lähtökohdat ja merkintätapa 1
Ensisijaiset lähteet 1
Lukeminen ja käsittely 1
1 Sisä-Suomen elinvoimakeskus, liikenneosasto 4
1.1 Rautialantien linjaus ja tieluokka 4
1.2 Asemakaavan pohjakartta, katualue ja kadunpitopäätös 4
1.3 Osallistuminen jatkosuunnitteluun 4
2 Vesilahden sivistyslautakunta 5
2.1 Asuminen, palvelut ja virkistysmahdollisuudet 5
2.2 Turvallinen saavutettavuus kävellen ja pyörällä 5
3 Lupa- ja valvontavirasto 6
3.1 Yleiskaavan ohjaus ja vaikutusalueen laajuus 6
3.2 PY-alueen muuttaminen ja rakentamisen ulottaminen viheralueelle 6
3.3 Maakuntakaava, VAMA ja riittävän ohjaavat määräykset 6
3.4 Maisemavaikutusten havainnollinen arviointi 7
3.5 Palvelut, liikenne ja tekninen infrastruktuuri 7
3.6 Luontoselvitys, luontoarvot ja rannan virkistyskäyttö 7
3.7 Katja-asetus ja Ryhti-järjestelmä 8
4 Pirkanmaan maakuntamuseo 9
4.1 Lähdeluettelon ajantasaisuus ja taustaselvitykset 9
4.2 Kärkölän ja Kurkiniityn paikallinen historia 9
4.3 Näkymän turvaaminen virkistysaluekaistaleella 9
4.4 Vuoden 2016 inventoinnin arvot ja maisemavaikutukset 9
4.5 Arkeologia ja ehdotusvaiheen lausuntopyyntö 10
5 Pirkanmaan liitto / maakuntahallitus 11
5.1 Yhdyskuntarakenne ja laadukas, ilmastokestävä ympäristö 11
5.2 Maakuntakaavan ohjauksen välittyminen 11
5.3 Mustaliuskekartoitusten huomioon ottaminen 11
5.4 Rantavyöhykkeen mitoitus ja pohjakarttatiedot 11
5.5 Joukkoliikennelautakunta osalliseksi 12
6 Vesilahden tekninen lautakunta 13
6.1 Perusratkaisu ja rantavyöhykkeen virkistyskäyttö 13
6.2 Kustannukset, vesihuollon kapasiteetti ja hulevedet 13
6.3 Virkistysalueiden suunnittelu ja yleinen saavutettavuus 13
6.4 Samassa asiakirjassa olevat OAS-vaiheen huomiot 13
7 9 Kuntalainen 1: osayleiskaavaa koskeva mielipide 2.8.2026 15
7.1 Asuntorakentamisen tarve ja muut jo kaavoitetut alueet 15
7.2 Virkistysalueiden väheneminen ja kehittäminen ilman asumista 15
7.3 Maisema, rakennustyypit ja näkymien säilyminen 15
7.4 Rautialantien ja alueen sisäisen liikenteen turvallisuus 16
7.5 Venevalkaman sijoittuminen uimarannan lähelle 16
7.6 Luonnoneläinten elinolosuhteet ja rakentamisen häiriö 16

7.7 Maaperätutkimus ja palveluverkon kustannukset 16
7.8 Aikaisemmat vastineet ja mahdollisuus muuttaa ratkaisua 17
8 Kuntalainen 2: osayleiskaavaa koskeva mielipide 25.8.2026 18
8.1 Rajaa seuraava reitti, yksityisyys ja mopoliikenne 18
8.2 Kerrostalorakentaminen ja pienimittakaavainen ympäristö 18
8.3 Järvinäkymä ja avoin maisematila 18
8.4 Yleis- ja maakuntakaavan periaatteet sekä luontoarvot 18
8.5 Kiinteistön kunnallistekniikka, kustannukset ja arvioinnin kattavuus 19
8.6 Havainnekuvien puusto ja todellinen näkösuoja 19

1 Sisä-Suomen elinvoimakeskus, liikenneosasto

L1. Lausunto Elinvoimakeskus.pdf, s. 1-2. Tunnukset SIS/8025/2026 ja SIS/8028/2026; toimitetussa asiakirjassa ei ole lausunnon päiväystä.

Lausunto koskee sekä osayleiskaava- että asemakaavaluonnosta. Kaavatasot erotetaan jäljempänä.

1.1 Rautialantien linjaus ja tieluokka

Palaute. Rautialantien, maantie 13759, linjaus tulee esittää osayleiskaavakartalla yhdystie- tai kokoojakatu-merkinnällä.

Vastine. Kaavaehdotuskartassa Rautialantien linjaus näkyy pohjakartan yhteydessä ja tie on osoitettu liikennemerkinnällä. Tältä osin karttaa on täydennetty. Merkintä on kuitenkin st/pk, jonka selitys on "Seututie". Seututien voidaan katsoa paremmin kuvaavan Rautilalantien olemusta.

1.2 Asemakaavan pohjakartta, katualue ja kadunpitopäätös

Palaute. Asemakaavan pohjakartan tulee täyttää lausunnossa mainitut vaatimukset. Rautialantien katualue tulee ottaa mukaan Anttilantien liittymän nykyiseltä hallinnolliselta rajalta vähintään Kurkiniityn länsirajalle, huomioiden jalankulku- ja pyöräilytilan tarve. Kadunpitopäätös tulee tehdä alueen toteuttamisen alkaessa.

Vastine. Nämä lausunnon kohdat kohdistuvat asemakaavan valmisteluun ja tien hallinnolliseen muutokseen, eivät suoraan osayleiskaavan rakennus- tai virkistysaluevarauksiin. OAS:ssa Kurkiniityn suunnittelu kytketään Rautialantien asemakaavoitukseen. Selostuksessa katualue, liittymät, turvalliset liikkumisyhteydet ja kadunpitopäätös osoitetaan ratkaistaviksi asemakaavoituksen ja toteutuksen yhteydessä.

Osayleiskaavan yleismääräys edellyttää Rautialantien liittymien, jalankulun ja pyöräilyn sekä joukko-, huolto- ja pelastusliikenteen turvallisuutta ja toimivuutta. Ehdotusvaiheen kaavakartat esitetään virallisella karttapohjalla.

1.3 Osallistuminen jatkosuunnitteluun

Palaute. Elinvoimakeskus varaa mahdollisuuden lausua molemmista kaavoista jatkosuunnittelussa.

Vastine. Elinvoimakeskus on nimetty OAS:n osallisluetteloon. OAS:ssa on kuvattu ehdotusvaiheen lausuntomenettely ja tarvittava viranomaisyhteistyö. Kannanotto ei edellytä erillistä aluevarauksen muutosta, koska viranomaisen osallistuminen on jo sisällytetty menettelyihin.

2 Vesilahden sivistyslautakunta

L3. Lausunto- Sivistyslautakunta - 08.09.2026, klo 1730.pdf, s. 1-3. Lausunto 8.9.2026 § 59; VESDno-2024-271.

Lausunto on annettu asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnoksesta. Tässä vastataan sen osayleiskaavan ratkaisuihin liittyviin näkökohtiin.

2.1 Asuminen, palvelut ja virkistysmahdollisuudet

Palaute. Lautakunta pitää asumisen ja virkistystoiminnan kehittämistä pääosin myönteisenä. Palvelut ovat saavutettavissa, ja virkistysmahdollisuudet edistävät hyvinvointia, kun kulttuuriympäristön ja luonnonperinnön arvot säilyvät.

Vastine. Osayleiskaavaehdotus säilyttää asumisen ja yleisen virkistyskäytön yhdistävän perusratkaisun: keskiosa on A-aluetta, rantavyöhyke VL-aluetta ja länsiosa VR-aluetta. Selostus käsittelee palvelujen käyttäjäpohjaa ja virkistyksen hyvinvointivaikutuksia, mutta tunnistaa myös varhaiskasvatuksen mahdollisen lisätarpeen.

Maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyttäminen on lisätty koko kaava-aluetta koskeviin määräyksiin. Luontokohteita osoitetaan luo-1- ja nii-merkinnöin. Myönteinen kannanotto ei edellytä perusratkaisun muuttamista.

2.2 Turvallinen saavutettavuus kävellen ja pyörällä

Palaute. Alueen tulee olla turvallisesti saavutettavissa myös kevyellä liikenteellä.

Vastine. Ehdotuskartan yleismääräys edellyttää jalankulku- ja pyöräily-yhteyksien turvallisuuden ja toimivuuden varmistamista. Kartassa osoitetaan yhteyksiä Rautialantien ja rannan välille sekä rannan ulkoilureitti. Selostuksessa edellytetään yhteyksien tutkimista koululle, palveluihin ja pysäkeille sekä yhtenäistä yhteyttä Rautialantien varressa.

Lausunto on otettu huomioon osayleiskaavan ohjauksessa. Yhteyksien turvallisuutta osoittava yksityiskohtainen suunnittelu toteutetaan asemakaavoituksen yhteydessä.

3 Lupa- ja valvontavirasto

L4. Lausunto_LVV.pdf, s. 1-5. Lausunto 28.8.2026; ensimmäisellä sivulla ja hyväksymissivulla LVV-U/28881/2026. Sisäsivuilla on poikkeava tunnus LVV-U/22028/2026.

Lausunto koskee osayleiskaavan valmisteluaineistoa. Diaaritunnuksen tarkistus sisältyy tehtävään T17.

3.1 Yleiskaavan ohjaus ja vaikutusalueen laajuus

Palaute. Rakentamisen edellytykset tulee tutkia yleiskaavalla, jonka tulee ohjata asemakaavaa. Selvitykset ja vaikutusarviointi on ulotettava kaavarajausta laajemmalle ja tarkasteltava myös vaihtoehtoja.

Vastine. Kaavaehdotuksen yleismääräys toteaa osayleiskaavan oikeusvaikutteiseksi ja osoittaa A-, VL-, VR- ja ET-alueet asemakaavoitettaviksi. OAS erottaa kaavaprosessit toisistaan. Selostuksen luvut 2.2 ja 8.1 ulottavat vaikutustarkastelun Rautialantielle, Sakaselän vesialueelle ja rantamaisemaan, Lammasniemen ja Anttilanvuoren virkistysverkostoon sekä kirkonkylän palveluihin ja kulttuuriympäristöön.

Vaikutusalueen rajaus ja jatkosuunnittelun suhde ovat siten täsmentyneet.

3.2 PY-alueen muuttaminen ja rakentamisen ulottaminen viheralueelle

Palaute. Virasto ei näe estettä tarpeettomaksi käyneen PY-varauksen muuttamiselle asumiseen. Rannan viheraluevaraus on sen sijaan edelleen ajantasainen; asumisen laajentaminen sille edellyttää huolellista suunnittelua ja vaikutusten arviointia.

Vastine. Selostuksen luvussa 4.5 on tehty lausunnon mukainen erottelu: puretun päiväkodin PY-varaus on vanhentunut, mutta rantavyöhykkeen virkistysvaraus on edelleen maakuntakaavan tavoitteiden mukainen. Ehdotus ei siten perustu koko voimassa olevan yleiskaavan julistamiseen vanhentuneeksi.

A-alue on kuitenkin säilytetty ehdotuksessa. Sen perusteluina esitetään taajamarakenteen täydentäminen, monipuolinen asuminen ja tukeutuminen nykyiseen infrastruktuuriin.

3.3 Maakuntakaava, VAMA ja riittävän ohjaavat määräykset

Palaute. Maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen turvaaminen on osoitettava kaavaratkaisussa. Kartalle tarvitaan valtakunnallista maisema-aluetta koskevia riittävän ohjaavia määräyksiä, erityisesti avoimista näkymistä, rakentamisen sijoittumisesta ja rannan käsittelystä.

Vastine. Ehdotuskartan yleismääräykset tunnistavat koko alueen valtakunnallisesti arvokkaaksi kulttuurimaisemaksi. Ne edellyttävät maiseman ominaispiirteiden ja rakenteen sekä kulttuuriympäristöarvojen säilyttämistä, riittävää avointa maisematilaa ja näkymäyhteyksiä Rautialantieltä Sakaselälle. Uudisrakentamisen sijoittelua, mittakaavaa, korkeutta, muotoja, materiaaleja ja väritystä ohjataan. Virkistysrakentaminen ja rantojen käsittely eivät saa heikentää maisema-, luonto- tai vesistöarvoja.

Näkymämerkinnän määräys asettaa vyöhykkeelle 30 metrin vähimmäisleveyden Rautialantien päässä ja 15 metrin vähimmäisleveyden muualla. Kartassa on myös ma- ja sk-merkinnät.

3.4 Maisemavaikutusten havainnollinen arviointi

Palaute. Ehdotusvaiheessa tulee arvioida rakentamisen näkyvyyttä Pyhäjärveltä, rantamaiseman ja avoimien peltojen muutoksia sekä suhdetta historialliseen maisemarakenteeseen tarvittavin havainnekuvin.

Vastine. Selostuksen luku 8.3 tunnistaa maisemamuutoksen olennaiseksi eikä pidä sitä vähäisenä. Muutos kohdistuu Kärkölän kylän viimeiseen laajempana säilyneeseen rintapeltoon. Sivulla 17 on nykytilaa esittävä kuva Rautialantieltä ja sivulla 18 visualisoinnit Rautialantieltä Sakaselälle sekä Sakaselältä suunnittelualueelle. Lausunnon edellyttämä keskeisten katselusuuntien havainnollistaminen on näin lisääntynyt.

Kuvat ja yleismääräykset eivät vielä yksilöi sallittavan rakentamisen enimmäismittakaavaa tai osoita kaikkien rakennustyyppien soveltuvuutta näiltä osin alueen ratkaisut tarkentuvat asemakaavoituksessa.

3.5 Palvelut, liikenne ja tekninen infrastruktuuri

Palaute. Asuminen tulee sovittaa palveluverkkoon ja infrastruktuuriin. Jalankulun ja pyöräilyn turvallisuus sekä joukkoliikenteen saavutettavuus tulee huomioida.

Vastine. Selostuksen palvelu-, liikenne- ja kunnallistekniikkaluvut on ulotettu kaava-aluetta laajemmalle. Asemakaavoituksessa edellytetään vesihuollon kapasiteetin varmistamista, hulevesisuunnittelua, kustannusarvioita ja liikennejärjestelyjen tutkimista. Näitä tukevat kartan yleismääräykset verkostoihin liittymisestä ja liikenteen turvallisuudesta.

Huomioon ottaminen on tältä osin ohjausta ja jatkosuunnittelutehtävien määrittelyä.

3.6 Luontoselvitys, luontoarvot ja rannan virkistyskäyttö

Palaute. Tarvitaan ajantasainen selvitys direktiivilajeista ja muista huomionarvoisista luontoarvoista. Rannan käyttöpaine, viheralueen riittävä leveys ja rakentamisen ohjaus on arvioitava. Yleinen VL-määräys ei yksin turvaa mahdollisia suojeltavia arvoja. Luontovaikutuksille tarvitaan oma alaotsikko.

Vastine. OAS:n lähteisiin on lisätty 2.10.2026 valmistunut Kurkiniityn ja Kuuliannokan luontoselvitys. Selostuksen luvussa 3.6.3 kuvataan viitasammakon ja lummelampikorennon esiintymät, huomionarvoista linnustoa, pienialaisia tuoreita pienruohoniittyjä ja maisemamäntyjä. Selostuksen mukaan merkityksellisiä lepakkoalueita tai lepakkolajihavaintoja, liito-oravahavaintoja, kynäjalavia tai niittyluhtalitukkaa ei Kurkiniityssä havaittu. Tämä on selostuksen kuvaus selvityksen tuloksista, ei tässä työssä tehty erillinen lajiselvityksen tarkastus.

Karttaan on lisätty luo-1-merkinnät viitasammakon ja lummelampikorennon lisääntymispaikoille luonnontilaisena säilyttämisen määräyksellä sekä nii-merkintöjä säilytettäville luontoarvoille. Luontovaikutuksia käsitellään omassa luvussa 8.4, jossa tunnistetaan asumisen ja virkistyskäytön lisäämä valaistus, kuluminen ja häiriö.

3.7 Katja-asetus ja Ryhti-järjestelmä

Palaute. Virasto kannustaa uuden esitystavan ja Ryhti-järjestelmän käyttöön ja kuvaa lausunnossaan siirtymäsäännöksen.

Vastine. Selostukseen on lisätty luku 4.7, jossa kuvataan lausunnon tavoin siirtymää kaavatietomalliin sekä mahdollisuutta käyttää nykyistä esitystapaa siirtymäaikana. Varhaista käyttöönottoa koskeva kannanotto on lausunnossa suositus, ei vaatimus osoittaa kaikki muutokset valmiiksi tässä PDF-aineistossa.

Välittömän esitystapamuutoksen tekemättä jättämiselle on aineistossa siten siirtymäsäännökseen liittyvä peruste.

4 Pirkanmaan maakuntamuseo

L5. Lausunto_Maauntamuseo.pdf, s. 1-4. Lausunto 28.8.2026, diaarinumero 669/2026; VESDno-2025-373.

Lausunto koskee osayleiskaavaluonnosta.

4.1 Lähdeluettelon ajantasaisuus ja taustaselvitykset

Palaute. Lähteisiin tulee lisätä VAMA 2021 ja RKY 2009 sekä eritellä kaavatyössä hyödynnetyt maakuntakaavan taustaselvitykset. Vuoden 1993 inventointia ei tule käyttää nykyisenä RKY-inventointina.

Vastine. Selostuksen lähdeluetteloon ja OAS:aan on lisätty VAMA 2021 sekä RKY 2009. Selostuksen luku 3.7 erottaa vuoden 1993 inventoinnin nykyisestä RKY 2009 -inventoinnista ja toteaa, ettei Kurkiniityn suunnittelualue sijoitu RKY 2009 -kohteeseen. Samassa yhteydessä tuodaan esiin maakunnalliset ja paikalliset kulttuuriympäristöarvot.

4.2 Kärkölän ja Kurkiniityn paikallinen historia

Palaute. Selostusta tulee täydentää suunnittelualueen ja sen lähivaikutusalueen historialla, erityisesti Kärkölän kylän rintapellon ja järvinäkymän merkityksellä.

Vastine. Selostukseen on lisätty luku 3.5.2 Kärkölän kylästä ja Kurkiniitystä. Siinä kuvataan kantatalot, kylän sijainti isojaon aikaan, kunnan vuoden 1905 maakaupat ja vanhan kyläkeskustan muutos. Kurkiniitty tunnistetaan historiallisen viljelymaiseman viimeiseksi laajemmaksi yhtenäiseksi peltoaukeaksi. Rautialantieltä Sakaselälle avautuvan näkymän arvo kytketään vuoden 2016 inventointiin ja VAMA-alueen ominaispiirteisiin.

4.3 Näkymän turvaaminen virkistysaluekaistaleella

Palaute. Museo kehottaa arvioimaan, turvaisiko alueen keskelle osoitettava virkistysaluekaistale järvinäkymän varmemmin kuin pelkkä kevyen liikenteen yhteystarve.

Vastine. Ehdotuskartassa on aiempaa täsmällisempi näkymä- ja yhteystarvemerkintä. Sen määräyksen mukaan esteettömän näkemävyöhykkeen tulee olla Rautialantien päässä vähintään 30 metriä ja koko matkaltaan vähintään 15 metriä leveä. Yleismääräys edellyttää lisäksi avointa maisematilaa ja näkymäyhteyksien turvaamista.

Kartalla näkymäyhteys on kuitenkin A-alueen päälle merkitty yhteys, ei erikseen rajattu VL-alue. Perusteluna ratkaisulle on asemakaavoitukseen jätettävä liikkumavara jolla turvataan näkymän säilymisen lisäksi tarkoituksenmukainen rakentamisen mittakaava.

4.4 Vuoden 2016 inventoinnin arvot ja maisemavaikutukset

Palaute. Vaikutusten arviointia tulee täydentää suhteessa vuoden 2016 inventoinnin arvoihin. Avoimelle maisematilalle tulee jäädä riittävästi tilaa eikä kulttuuriympäristön huomioimisen tasoa saa heikentää.

Vastine. Ehdotusselostuksessa Rautialantien järvinäkymä ja historiallisen pellon avoimuus on nostettu maisema-arvioinnin lähtökohdiksi. Aiemman vähäisyyttä korostavan kuvauksen sijaan luvussa 8.3 todetaan maisemamuutos olennaiseksi. Selostukseen on lisätty nykytilakuva ja kaksi visualisointia.

Kartan koko aluetta koskeva maisemamääräys ja rakentamisen sovittamisvaatimukset vahvistavat ohjausta.

Ehdotus säilyttää kuitenkin pääosan peltoalueesta asumiseen osoittavan ratkaisun.

4.5 Arkeologia ja ehdotusvaiheen lausuntopyyntö

Palaute. Museolla ei ole arkeologisen kulttuuriperinnön osalta huomautettavaa. Kaavaehdotus aineistoineen pyydetään toimittamaan museolle lausuttavaksi.

Vastine. Arkeologian osalta lausunto ei edellytä muutosta kaavaratkaisuun. Selostuksen luku 3.8 kuvaa käytetyt inventoinnit ja sen, ettei alueelta tunneta kiinteitä muinaisjäännöksiä. Muuttamatta jättäminen perustuu tältä osin selostuksen lähtötietoihin ja museon nimenomaiseen kannanottoon.

Maakuntamuseo on OAS:ssa osallinen ja ehdotusvaiheen lausuntomenettely on kuvattu. Ehdotus ja sen selvitysaineisto toimitetaan lausuntomenettelyssä museolle; aineistosta ei ilmene, että tämä toimitus olisi jo tehty.

5 Pirkanmaan liitto / maakuntahallitus

L6. Lausunto_Pirkanmaan liitto.pdf, s. 1-7. Maakuntahallitus 24.8.2026 § 125; PL/287/03.01.00/2026.

Lausunto koskee osayleiskaavaluonnosta. Päätetty lausunto on PDF-sivuilla 2-3; myöhempien sivujen valmisteluteksti täsmentää sen taustaa.

5.1 Yhdyskuntarakenne ja laadukas, ilmastokestävä ympäristö

Palaute. Liitto pitää asumisen ja lähivirkistyksen tavoitteita maakuntakaavan kehittämistavoitteiden mukaisina. Laadukasta ja ilmastokestävää ympäristöä tulee edistää myös yleiskaavamääräyksillä.

Vastine. Taajamarakenteeseen tukeutuva asumisen ja virkistyksen perusratkaisu on säilytetty. Kaavakartan yleismääräyksiin sisältyvät vähähiiliset ja pitkäikäiset materiaalit, energiatehokkuus, uusiutuva energia, rakennusten tarkoituksenmukainen suuntaus sekä viherrakenteen ja puuston säilyminen. Hulevesien syntymistä tulee ehkäistä ja vedet käsitellä ensisijaisesti syntypaikallaan. Rakentamisen on sovittava maisemaan.

Liiton edellyttämä laatua ja ilmastokestävyyttä koskeva yleiskaavallinen ohjaus on siten lisätty kartalle. Perusratkaisua puoltava kannanotto ei ole edellyttänyt asumisen aluevarauksen poistamista tai erillistä muutosta tavoitteisiin.

5.2 Maakuntakaavan ohjauksen välittyminen

Palaute. Oikeusvaikutteisten maakuntakaavojen määräysten tulee välittyä osayleiskaavan kautta asemakaavoitukseen, mukaan lukien maisema, luonto, rantojen virkistyskäyttö ja virkistysverkoston jatkuvuus.

Vastine. Selostuksen luku 4.3 ja OAS kuvaavat maakuntakaavan sekä elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavan keskeisen ohjauksen. Ehdotuskartan maisema-, luonto-, energia-, hulevesi- ja maaperämääräykset sekä rannan VL- ja VR-varaukset välittävät näitä periaatteita eteenpäin.

5.3 Mustaliuskekartoitusten huomioon ottaminen

Palaute. Yleiskaavatyössä tulee huomioida alueen mustaliuskekartoitusten tulokset.

Vastine. Selostuksen lukuun 3.6.2 on lisätty GTK-aineistoihin ja alueen pohjatutkimukseen perustuva kuvaus. Sen mukaan GTK-aineistossa ei esitetä happamien sulfaattimaiden esiintymistodennäköisyyttä Kurkiniitylle, mutta koillisrajalla on sähkömagneettiselta kartalta tulkittu havainto. Ehdotuskartan määräys edellyttää rakennettavuuden ja happamoitumisriskien, myös mahdollisen mustaliuskeen, selvittämistä ennen rakentamista sekä tarvittavia maa-ainesten käsittely- ja vesienhallintatoimia.

5.4 Rantavyöhykkeen mitoitus ja pohjakarttatiedot

Palaute. Rannan virkistysalueen mitoitusleveyden tulee olla riittävä maaston tasoerot huomioiden. Kartalle tarvitaan maastoa ja sijaintia selventävät pohjakarttatiedot.

Vastine. Ehdotuskartassa on otettu käyttöön virallinen pohjakartta

Selostus tunnistaa maaston vieton ja kapean, polkumaisen rantareitin tarpeen. Rantakaistaleen ja -polun mitoitus on tarkasteltu maastokäynnillä.

5.5 Joukkoliikennelautakunta osalliseksi

Palaute. Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta tulee lisätä kaavan osallisiin.

Vastine. Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on lisätty päivitetyn OAS:n osallisluetteloon. Lausunto on tältä osin toteutettu asiakirjatäydennyksenä eikä edellytä erillistä aluevarauksen muutosta.

6 Vesilahden tekninen lautakunta

L7. Lausunto_Tekla.pdf, s. 1-5. Luonnosvaiheen lausunto 19.8.2026 § 53; VESDno-2025-429.

Sama päätösote sisältää myös OAS-vaiheen lausunnon 10.12.2025 § 97. Luonnosvaiheen lausunto ja aikaisempien huomioiden seuranta erotetaan toisistaan.

6.1 Perusratkaisu ja rantavyöhykkeen virkistyskäyttö

Palaute. Luonnosvaiheen lausunto puoltaa nykyiseen taajamaan, palveluihin ja kunnallistekniikkaan tukeutuvaa asumisen ja virkistyksen ratkaisua sekä rantavyöhykkeen virkistyskäyttöä.

Vastine. Ehdotus säilyttää asumisen A-alueen, rannan VL-alueen, VR-alueen ja pumppaamon yhteyteen sijoittuvan teknisen huollon varauksen. Yhteyttä olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen kuvataan selostuksen lähtötiedoissa ja vaikutusarvioissa. Tämä vastaa lautakunnan puoltamaa periaatetta.

6.2 Kustannukset, vesihuollon kapasiteetti ja hulevedet

Palaute. Asemakaavavaiheessa tulee laatia toteutus- ja kustannusarviot katujen, vesihuollon, hulevesien ja yleisten alueiden rakentamisesta ja ylläpidosta. Vesijohtoverkon kapasiteetti on varmistettava. Hulevedet ja viivytys- ja imeytysrakenteiden tilavaraukset on ratkaistava asemakaavan valmistelussa.

Vastine. Selostuksen luvussa 8.10 edellytetään rakentamis- ja ylläpitokustannusten sekä kunnalle jäävien elinkaarikustannusten arviointia ja vesijohtoverkon kapasiteetin varmistamista. Luku 8.6 edellyttää valuma-aluekohtaista hulevesisuunnitelmaa ja riittäviä tilavarauksia jo asemakaavassa. Kartan yleismääräykset velvoittavat varaamaan tilaa luonnonmukaisille hulevesiratkaisuille ja tulvareiteille sekä varmistamaan vesihuollon kapasiteetin ja yhdyskuntatekniikan toteutettavuuden.

Lausunto on tältä osin huomioitu sen edellyttämällä suunnittelutasolla: tehtävät on osoitettu asemakaavoitukseen.

6.3 Virkistysalueiden suunnittelu ja yleinen saavutettavuus

Palaute. Virkistysalueet ja niiden yleinen saavutettavuus tulee turvata, ja toteuttamissuunnitelmat tulee laatia ja arvioida jo kaavoitusvaiheessa.

Vastine. Rannan VL- ja VR-varaukset sekä reittimerkinnät tukevat yleisen virkistyskäytön tavoitetta. Selostuksen luvussa 7.2.1.4 kirjataan virkistysalueiden saavutettavuuden ja toteutuksen suunnittelu kaavoituksen yhteydessä. Luvussa 9.1 yleisten alueiden toteutus-, kustannus- ja ylläpitosuunnitelmat tunnistetaan toteuttamisen edellytyksiksi.

Tarkasteltu aineisto ei sisällä varsinaista virkistysalueiden toteuttamissuunnitelmaa koska tämä on asemakaavoitusvaiheen tarkastelutaso.

6.4 Samassa asiakirjassa olevat OAS-vaiheen huomiot

Palaute. Aikaisemmassa lausunnossa pyydettiin PY-varauksen päivittämistä, ET-varauksen kohdentamista teknisiin laitteisiin, Rautialantien ja kevyen liikenteen tarkastelua sekä Kurkiniityn ja Lammasniemen kehittämistä kokonaisuutena.

Vastine. PY-varaus on korvattu ehdotuksen uudella maankäytöllä, ja pumppaamon yhteyteen on osoitettu teknisen huollon alue. Selostus sekä OAS kytkevät Kurkiniityn Lammasniemen ja Anttilanvuoren virkistysverkostoon ja Rautialantien kaavoitukseen. Liikennettä ja teknistä huoltoa koskevat selvitys- ja suunnittelutehtävät on tunnistettu.

7 9 Kuntalainen 1: osayleiskaavaa koskeva mielipide 2.8.2026

M1. Mielipide 1_ 2.7.26 OYK.pdf, s. 1-3. Kirjelmän allekirjoitussivulla päiväys on 2.8.2026, vaikka tiedoston nimi viittaa 2.7.2026.

Kirjelmä on otsikoitu muistutukseksi ja kohdistuu luonnosvaiheen OAS:aan sekä luonnosratkaisuun. Kirjelmässä toistuvat aiemman palautteen kommentit ja uudet kohdat käsitellään aiheittain, alkuperäisiin kohtiin viitaten.

7.1 Asuntorakentamisen tarve ja muut jo kaavoitetut alueet

Palaute. Aikaisempaan vastineeseen kohdistuvissa kommenteissa 1, 7 ja 9 esitetään, ettei Kurkiniityn muuttamiselle asumiseen ole tarvetta, koska esimerkiksi Savelanmetsänhelmi ja muut toteuttamattomat alueet tarjoavat rakennuspaikkoja.

Vastine. Kaavaehdotuksessa asumisen A-alue on säilytetty. Selostuksessa muutosta perustellaan kirkonkylän yhdyskuntarakenteen täydentämisellä, nykyiseen kunnallistekniikkaan ja palveluihin tukeutumisella sekä asuntotarjonnan monipuolistamisella. Luvussa 3.2 tunnistetaan myös pienempien ja esteettömämpien asuntojen kysyntä. Kurkiniitty tarjoaa ominaispiirteiseen rakentamiseen jota muut alueet eivät tarjoa.

7.2 Virkistysalueiden väheneminen ja kehittäminen ilman asumista

Palaute. Aiemman vastineen kommentit 7-9 sekä uudet kohdat 1-3 korostavat vapaiden rantojen ja virkistysalueiden merkitystä. Kirjelmän mukaan polut ja virkistystoiminnot voitaisiin toteuttaa ilman asuintaloja; alueen nykyinen vähäinen virkistyskäyttö johtuu kunnan omista ratkaisuista.

Vastine. Kaavaehdotuksessa ei ole toteutettu esitystä koko Kurkiniityn säilyttämisestä virkistysalueena. Rantavyöhyke on VL-aluetta ja länsiosa VR-aluetta, mutta keskiosan peltoalue on edelleen A-aluetta. Kartan mukaan VL-alueen pinta-ala on 7 000 m² ja VR-alueen 2 980 m². Selostus tunnistaa vapaiden rantojen vähäisyyden ja Kurkiniityn merkityksen myös uuden asuinalueen ulkopuolisille käyttäjille.

Meneillään olevan kaavoituksen lähtökohta on asumisen ja virkistyskäytön yhdistäminen. Pelkästään virkistyskäyttöön kaavoittaminen ei ole tarkoituksenmukaista koska jo olemassaoleva osayleiskaava mahdollistaa tämän. Kurkiniitty ei faktisesti ole ollut virkistyskäytössä paikalla tehtyjen havaintojen perusteella. Näin ollen asumiskäytön mahdollistava kaava ei vähennä virkistyskäyttömahdollisuuksia kunnassa.

7.3 Maisema, rakennustyypit ja näkymien säilyminen

Palaute. Aiemman vastineen kommentit 2-3, maakuntamuseon vastinetta koskeva kommentti sekä uudet kohdat 5-6 vaativat rakennustyyppien soveltuvuuden tutkimista jo yleiskaavassa. Maisemamuutoksen vähättely ja kapeisiin näkymälinjoihin perustuva perustelu kiistetään. Myös näkymän avaamista kasvillisuutta hoitamalla esitetään.

Vastine. Ehdotusselostuksen arvio on täsmentynyt olennaisesti: luvussa 8.3 todetaan, että historiallisen peltoalueen maisema muuttuu olennaisesti eikä vaikutusta voida pitää vähäisenä. Rautialantieltä Sakaselälle avautuva näkymä ja pellon historiallinen arvo tunnistetaan säilytettäviksi lähtökohdiksi.

Kartan näkymämerkintä määrää vyöhykkeen leveydeksi Rautialantien päässä vähintään 30 metriä ja muualla vähintään 15 metriä. Maisemaan sovittamisesta on yleismääräyksiä ja selostuksessa on havainnekuvia.

Mielipide on vaikuttanut maisemavaikutuksen tunnistamiseen ja ohjauksen täsmentymiseen.

7.4 Rautialantien ja alueen sisäisen liikenteen turvallisuus

Palaute. Aiemman vastineen kommenteissa 4 ja 10 pidetään rakentamismäärää liikenneturvallisuuden kannalta liian suurena ja Rautialantien liikenteen lisäystä ongelmallisena.

Vastine. Selostuksen luku 8.7 toteaa, että liikenteen kasvu vaikuttaa paikallisesti Rautialantien liittymiin, jalankulun ja pyöräilyn turvallisuuteen sekä pysäkkijärjestelyihin. Alueen suunnittelu tarkentuu asemakaavoituksessa, jossa edellytetään liittymien näkemien, nopeuksien hillinnän, turvallisten yhteyksien, pysäköinnin sekä huolto- ja pelastusliikenteen tutkimista. Kartalla on näitä koskeva yleinen turvallisuusmääräys.

7.5 Venevalkaman sijoittuminen uimarannan lähelle

Palaute. Aiemman vastineen kommentissa 5 vastustetaan venesataman ja uimarannan lähekkäisyyttä melun, aaltojen ja saastumisen vuoksi.

Vastine. Ehdotuskartassa on edelleen uimarannan ja venevalkaman kohdemerkinnät länsirannan yhteydessä. Aineiston termi on venevalkama, mutta sen käyttötapaa tai laajuutta ei ole tarkemmin määritelty. Selostuksen luku 8.5 edellyttää toimintojen keskittämistä kulutusta kestäville alueille, ja kartan yleismääräys kieltää maisema-, luonto- ja vesistöarvojen heikentämisen.

Mielipide ei ole johtanut jommankumman kohdemerkinnän poistamiseen. Pelkkä nimitys venevalkama ei osoita, ettei haittoja voisi syntyä. Tarkempi venevalkaman mitoitus vahvistetaan asemakaavassa, tältä osin osayleiskaava on mahdollistavassa roolissa.

7.6 Luonnoneläinten elinolosuhteet ja rakentamisen häiriö

Palaute. Aiemman vastineen kommentissa 11 korostetaan, että rakentaminen ja lisääntyvä käyttö häiritsevät uhanalaisia ja muitakin eläinlajeja.

Vastine. Ehdotusselostuksen luku 8.4 tunnistaa nimenomaisesti asumisen ja virkistyskäytön lisäävän valaistusta, kulumista ja häiriötä. Uuden luontoselvityksen yhteenveto on lisätty selostukseen, ja karttaan on merkitty viitasammakon ja lummelampikorennon lisääntymisalueita luonnontilaisena säilytettävinä luo-1-kohteina sekä muita säilytettäviä luontoarvoja nii-merkinnöin. Edellä mainittujen lisäksi alueella ei luontoselvityksessä ole todettu olevan maankäyttöä rajoittavia luontoarvoja.

7.7 Maaperätutkimus ja palveluverkon kustannukset

Palaute. Uudessa kohdassa 4 vaaditaan maaperän tutkimista oletusten sijasta. Aiemman vastineen kommentissa 7 epäillään väestönkasvun lisäävän päiväkoti- ja koulurakentamista sekä heikentävän kuntataloutta.

Vastine. Alueelle on tehty maaperätutkimus. Samalla on tunnistettu lisäselvitystarve koillisreunan mahdollisesta happamoitumisriskistä. Kartassa edellytetään rakennettavuuden ja riskien selvittämistä ennen rakentamista.

Palvelujen osalta selostus tunnistaa varhaiskasvatuksen kysynnän kasvun ja sen, että perusopetuksen vaikutus riippuu muuttavien kotitalouksien rakenteesta.

7.8 Aikaisemmat vastineet ja mahdollisuus muuttaa ratkaisua

Palaute. Kirjelmässä arvostellaan aikaisempien vastausten paikkansapitävyyttä ja sävyä, pyydetään käsittelemään uudelleen 13.12.2025 palaute ja epäillään kaavoitusratkaisun olevan ennalta päätetyn kaltainen.

Vastine. Ehdotusaineistossa maisemavaikutuksen merkittävyys ja luontoon kohdistuva häiriö on nyt tunnistettu selkeästi. Nämä eivät tue aikaisemman palautteen torjumista vaikutusten puuttumiseen vedoten. OAS:n mukaan ehdotuksesta pyydetään lausunnot, osalliset voivat esittää muistutuksia ja ehdotusta tarkistetaan tarvittaessa ennen hyväksymistä. Asumisen tavoite ei aineiston menettelykuvauksen mukaan poista jatkovalmistelua.

8 Kuntalainen 2: osayleiskaavaa koskeva mielipide 25.8.2026

M3. Mielipide 2_25.08.2026 OYK.pdf, s. 1-3. Päiväys 25.8.2026.

Mielipide koskee naapurikiinteistön asuinrauhaa, reittejä, rakentamista, maisemaa ja kustannuksia.

8.1 Rajaa seuraava reitti, yksityisyys ja mopoliikenne

Palaute. Kohdissa 1 ja 4 sekä kohdan 6 elinoloja ja liikennettä koskevissa osissa pyydetään siirtämään reitti pois tontin rajalta alueen keskelle. Huolina ovat yksityisyyden menetys ja mopoliikenteen mahdollistava reittilenkki.

Vastine. Ehdotuskartassa on keskiosan näkymä- ja kevyen liikenteen yhteystarvemerkinnän lisäksi edelleen ulkoilureitti itäreunalla nykyisen asutuksen vieressä.

Selostuksen luku 8.8 edellyttää yksityisyyden, melun, valaistuksen ja pysäköinnin ristiriitojen ehkäisyä. Tämä tarkentuu asemakaavoituksen yhteydessä.

8.2 Kerrostalorakentaminen ja pienimittakaavainen ympäristö

Palaute. Kohdassa 2 sekä kohdissa 5 ja 6 vastustetaan kerrostaloja pientalovaltaisessa maalaismaisemassa. Esille nostetaan Klaus Kurjen tien kulttuurimaisema, Rautialantien molemmat tulosuunnat, Pyhäjärven rantamaisema ja kerrostalojen sijoittaminen keskustaan.

Vastine. Monipuoliseen asumiseen tarkoitettu A-merkintä ei määrää rakennustyyppiä eikä kerroslukua. Se ei edellytä kerrostaloa mutta ei myöskään kiellä sitä, joten vaadittu kielto ei ole toteutunut. Selostus tavoittelee pääosin pientalovaltaista kokonaisuutta, ja kartta edellyttää korkeuden, mittakaavan, muotojen ja materiaalien sovittamista maisemaan.

Asuntotarjonnan monipuolistaminen on kunnan yleinen tavoite, johon perustuen Kurkiniityn kerrostalovaihtoehtoa ei osayleiskaavassa haluta sulkea pois.

8.3 Järvinäkymä ja avoin maisematila

Palaute. Kohdassa 3 edellytetään maakuntamuseon tarkoittaman avoimen maisematilan ja järvinäkymän säilyttämistä. Nykyisen kasvillisuuden aiheuttamaa peittävyyttä ei pidetä rakentamisen perusteena.

Vastine. Ehdotusselostuksessa Rautialantieltä Sakaselälle avautuva näkymä tunnistetaan keskeiseksi arvoksi. Kartassa näkymävyöhykkeelle asetetaan 30 metrin vähimmäisleveys Rautialantien päässä ja 15 metrin vähimmäisleveys muualla. Maiseman merkitystä ei aineistossa enää sivuuteta sillä perusteella, että kasvillisuus peittäisi nykyistä näkymää.

8.4 Yleis- ja maakuntakaavan periaatteet sekä luontoarvot

Palaute. Kohdissa 4-5 ja kohdan 6 ympäristövaikutuksia koskevissa osissa edellytetään materiaalien, mittakaavan ja värityksen sovittamista ympäristöön, VAMA-arvojen ja avoimien maisematilojen huomioon ottamista sekä niittymaiseman ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä.

Vastine. Kartan yleismääräykset koskevat koko alueen kulttuurimaisemaa ja rakentamisen sovittamista ympäristöön. Selostuksessa sekä OAS:ssa käsitellään Pirkanmaan maakuntakaavaa, elonkirjon ja

energian vaihemaakuntakaavaa ja strategista yleiskaavaa. Uudessa luontoselvityksen yhteenvedossa tunnistetaan niittykohteita ja rantaluonnon arvoja; kartassa on nii- ja luo-1-merkintöjä.

Arvojen nimeäminen ei poista asumisen vaikutusta niittyihin ja peltoon. A- ja VR-alueiden nii-kohteiden säilyttämistapa sekä selostuksen maisema- ja virkistysperiaatteiden välittyminen täsmennetään tarvittaessa.

Tarkempien ratkaisujen esittämiseen asemakaavoitus on oikea kaavataso, ja nämä mielipiteet huomioidaan asemakaavoituksessa.

8.5 Kiinteistön kunnallistekniikka, kustannukset ja arvioinnin kattavuus

Palaute. Kohdassa 6 pyydetään OAS:n mukaista vaikutusten arviointia ja vastausta siihen, miten kaava vaikuttaa naapurikiinteistön jäteveden johtamiseen ja liittymään sekä kuka maksaa mahdolliset muutokset. Samassa kohdassa nostetaan esiin elinkeinoelämän kilpailu ja kerrostalojen vaihtoehtoinen sijainti.

Vastine. Selostuksessa arvioidaan palvelu- ja sosiaalisia vaikutuksia, turvallisuutta, kunnallistekniikkaa ja yhdyskuntataloutta. Kartta edellyttää verkostoihin liittymistä ja kapasiteetin varmistamista asemakaavoituksessa. Kuntalaisen kiinteistön viemäröintiä ja sen muutostarpeesta aiheutuvista kustannuksista vastaa Vesilahden kunta.

8.6 Havainnekuvien puusto ja todellinen näkösuoja

Palaute. Kirjelmän lopussa todetaan, että havainnekuvien kasvillisuus omalla tontilla antaa virheellisen kuvan uudisrakentamisen suuntaan muodostuvasta näkösuojasta.

Vastine. Selostuksen sivulla 18 on visualisoinnit Rautialantieltä ja Sakaselältä, mutta kuvien nykyistä ja säilytettävää puustoa ei eroteta mahdollisista uusista istutuksista. Kuvat ja kiinteistökohtainen tarkastelu on tämennetään asemakaavan ehdotusvaiheessa ennen niiden käyttämistä reitin tai rakentamisen sijoittelun perusteluna.